

Open brief aan de raad van gemeente West Betuwe (persbericht)

Juni 2020

Waarom een integrale visie op duurzame energie niet zonder die 0,4% van onze landbouwgrond kan

Geachte gemeenteraad

Binnenkort staat het beleid voor zonnevelden in het buitengebied van onze gemeente op de agenda van de gemeenteraad. Er ligt een voorstel van B&W waar binnen de (oude) coalitie veel weerstand tegen is. Graag geven wij onze visie op welk beleid onzes inziens nodig is om de afgesproken doelstellingen van het Klimaatakkoord, Gelders Energie Akkoord (GEA) en West Betuwe energieneutraal in 2030 haalbaar te maken.

Zonnevelden staan niet op zichzelf. Ze zijn nodig als onderdeel van de energiemix. Energiebesparing, windenergie (op zee en land), zon op daken, gasloos, benzineloos en wellicht in de toekomst kernenergie of nieuwe vormen van energieopwekking hangen allemaal samen en zijn in het Klimaatakkoord en in het GEA integraal beschouwd.

In het recent ingeleverde concept RES-bod heeft West Betuwe enkel de bestaande ontwikkelingen opgenomen. **Er zit geen nieuw beleid in en er zijn geen doelstellingen geformuleerd.** Het draagt dus nu niets bij aan de uitdagingen die voor ons liggen. Onzes inziens kun je dus niet van een bod spreken. Het is een lange neus naar klimaatverandering.

“Wij doen al genoeg” klinkt het dan. Mooi niet dus. De huidige uitstoot van CO₂, methaan en andere broeikasgassen op ons grondgebied is nog steeds erg hoog.

Wat gaan we daar aan doen?

Tot 2030 dient dit met 55% te zijn afgenomen t.o.v. 1990. Met dit RES-bod halen we nog geen 30% reductie is de gemeenteraad al voorgerekend. Vandaar dat het college heeft voorgesteld om in een aantal rondes tot 2030 300-600 ha zonnevelden te realiseren. De eerste 100 ha zou dit jaar gegund worden.

In deze berekeningen is al ingecalculeerd:

1. Intensivering van advisering en handhaving van energiebesparing, zowel bij particulieren als bedrijven,
2. Advies en collectieve inkoop van zonnepanelen voor particulieren,
3. Zontheadvies voor kleine en grote bedrijven en
4. Uitbreiden van het netwerk van laadpalen.

Windenergie staat deze raadsperiode niet op de agenda en zal in de toekomst sterk gehinderd worden door de komst van de defensieradar in Herwijnen.

Wat blijft over als belangrijke optie?

Juist ja, zonne-energie. In het RES-bod is al rekening gehouden met ca. 10 ha extra zon op dak. Met het huidige stimuleringsbeleid is dat realistisch. Uiteraard is het

mogelijk om zon op dak nog meer te gaan stimuleren. Wij hebben ondertussen 8 jaar ervaring met het helpen van dakeigenaren bij de realisatie van zonnedaken. Dat is intensief werk met een bescheiden effect, maar we zullen er mee doorgaan en dat ook intensiveren als de gemeente daar middelen voor beschikbaar wil stellen. Het is alleen niet voldoende om de doelstelling te halen.

Dan blijven over zonnevelden in het buitengebied en zogenaamde restgebieden. De laatste zijn becijferd op ca 30 ha als haalbaar op korte termijn. Dan blijft over de doelstelling om 60-70 ha landbouwgrond te gebruiken voor zonnepanelen.

Ten aanzien van het gebruik van landbouwgrond:

De politiek van West Betuwe vindt landbouwgrond heel belangrijk en wil dat niet opofferen voor de opwekking van duurzame energie. In het algemeen hebben wij sympathie voor dit standpunt, echter, kijken we wel goed naar het begrip landbouwgrond? 65% van het areaal landbouwgrond in Nederland wordt gebruikt voor het verbouwen van voedsel voor dieren. We weten al lang dat het een niet erg efficiënte manier is om de wereldbevolking te voeden. De productie van vlees en melkproducten kost 5-10 keer zoveel landbouwgrond voor dezelfde voedingswaarde als de productie van groente, granen, peulvruchten etc.

En dan, onder landbouw wordt ook verstaan sierteelt, bloembollen en potplanten. Daar wordt ook vruchtbare landbouwgrond voor gebruikt of bedekt, samen met kassenteelt zijn het de enige landbouwsectoren die groeien in Nederland. De bestemming 'landbouw' is voldoende om dergelijke activiteiten te starten. Ook om de grond af te dekken met een plastic zeil en daarbovenop potten of een kas te plaatsten voor de teelt. De grond wordt voor lange tijd niet gebruikt en gaat misschien wel "erg dood onder dat plastic". En dat hebben we het nog niet over het gigantische energieverbruik van de kassenteelt.

Er zijn natuurlijk redenen om (goede) landbouwgrond te ontzien. Het geeft jonge boeren ook een kans een bedrijf te beginnen en wellicht kunnen we meer gaan kiezen voor kringlooplandbouw waardoor we juist meer grond nodig hebben om veevoer te verbouwen in plaats van te importeren. Hebben we al integraal landbouwbeleid dat hier een plan voor maakt?

Ten aanzien van beschikbare netcapaciteit

Het voorliggende beleid houdt nog geen rekening met de beschikbare en toekomstige netcapaciteit. Het netwerk in West Betuwe is zo goed als vol. Voor extra teruglevering zal dus extra capaciteit gebouwd moeten worden. Liander doet dat pas als er voldoende duidelijkheid is waar de capaciteit nodig is en dan nog duurt het jaren. Het beleid zal zich dus op korte termijn moeten richten op bestaande capaciteit (bij de windmolens, bedrijven met grote aansluitingen) en op langere termijn duidelijke gebieden aanwijzen met voldoende omvang.

Dat gezegd hebbende

Gemeente West Betuwe heeft ruim 17.000 ha grond met een landbouwbestemming. Stel dat er 70 ha gebruikt gaat worden voor zonnevelden, dan is dat maar 0,4% van het areaal. Er zijn vermoedelijk wel mogelijkheden om dat met andere maatregelen te compenseren.

Als u toch vindt dat er geen zonnevelden op landbouwgrond geplaatst mogen worden willen wij u vragen in ieder geval consequent te zijn door landbouwgrond alleen nog te gebruiken voor het duurzaam voeden van de wereldbevolking met respect voor natuur en biodiversiteit. Dat betekent in ieder geval een ontmoedigingsbeleid voor:

- (Glas-)Sierteelt
- Hobbylandbouw (denk aan paarden en schapen)
- Intensieve veeteelt

De energietransitie brengt complexe vraagstukken met zich mee, waar geen eenvoudige antwoorden op zijn. Wij weten daar ondertussen veel van en hebben met allerlei projecten veel kennis en ervaring opgedaan. Die ervaring én kennis van feiten en cijfers stellen wij graag tot uw dienst.

Hartelijke groeten,
Namens het bestuur van Coöperatie Duurzaam West Betuwe

Gerlach Velthoven,
Voorzitter

<voor contact: 0643026049, gerlach.velthoven@duurzaamwestbetuwe.nl>